

РЕЗЮМЕТА

*на поместените статии
и други по-важни материали*

МЕХАНИЗМИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРАВИЛНО ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

*Цветелина Хинкова
Христиана Грозданова*

Като пълноправен член на ЕС от 1 януари 2007 г. България, подобно на всички държави членки, е обект на мониторинг от страна на Европейската комисия за своевременното транспониране, спазването и правилното прилагане на законодателството на ЕС. Това извежда на преден план въпроса за съществуващите механизми на ниво Европейски съюз, създадени от Европейската комисия с цел превенция и ефективно управление на процедурите за нарушение съгласно чл. 258 и сл. от Договора за функциониране на Европейския съюз. Статията има за задача да опише именно инструментариума, с който работи Европейската комисия и чрез който тя следи за изпълнението на задълженията на държавите членки, произтичащи от тяхното членство в Съюза. Механизмите са представени във възходящ ред, започвайки от извънсъдебните способности за разрешаване на възникнали проблеми с прилагането на правото на ЕС до практиката на Съда на ЕС. Обърнато е внимание и на институционалната рамка в България, посредством която се извършва мониторинг на навременното въвеждане и правилното прилагане на актовете на ЕС.

ПРИНЦИПИТЕ В ХАРТАТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Тодор Тодоров

Измина повече от година от влизането в сила на Договора от Лисабон. Периодът преди и след влизането му в сила открои ясно неговите поддръжници и критици. Може би е необходимо да мине още време, за да може да се усети реформаторският му дух, който беше широко приветстван от неговите създатели. В статията си авторът се спира на една малка част от нововъведенията, които се открояват в Договора, а именно задължителната юридическа сила на Хартата на основните права на Европейския съюз. Трябваше да изминат цели 7 години от провъзгласяването ѝ през 2000 до нейното приобщаване към Договора през 2007 – време, през което тя претърпя някои промени. Наред с това е представено и отграничаването на отделните права на индивида от нейните

принципи, като авторът си е послужил с най-важните методи за диференциране.

ПОЛИТИКИТЕ НА РУСИЯ И НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЕНТРАЛНА АЗИЯ

Борислав Караджов

Статията описва подробно засилващата се роля на Централна Азия на международната сцена. Авторът прави обобщен анализ на промените в политиката на Русия по отношение на региона през последните две десетилетия. В изследването са анализирани двата основни стратегически интереса на Русия в Централна Азия – сигурността и енергетиката. Отчетено е желанието на руската страна да използва влиянието си над Централна Азия като “разменна монета” в отношенията си със Съединените американски щати. Авторът задълбочено изследва предпоставките за нарастващия интерес на Европейския съюз към региона и прави обобщен анализ на стратегията на ЕС за оказване на помощ на Централна Азия в периода 2007-2013 г. Описани са резултатите от стратегията една година след прилагането ѝ. По-специално внимание е обърнато на енергетиката като водещ момент в отношенията както на Русия, така и на ЕС с региона. Разгледани са предимствата на двамата “актьори” в Централна Азия. В заключителната част на статията авторът прави прогнози за бъдещото развитие на отношенията на Русия и на ЕС с региона. Посочва се също, че заплетеният характер на отношенията между страните от Централна Азия и Русия започва да придобива все по-голяма сложност.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ – ОТКРИТИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СОЦИАЛЕН, ПОЛИТИЧЕСКИ, ИКОНОМИЧЕСКИ И КУЛТУРЕН ПРОГРЕС ПРЕД МЛАДОТО ПОКОЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Румяна Стойчева

Станахме свидетели на това как идеята за обединение на Европа, зародила се на континента преди векове, се осъществява и развива в лицето на Европейския съюз, превръщайки го в една от основните икономически сили и в световен модел на развитие във всички области на обществения живот, осигурил свободното движение на стоки, услуги, хора и капитали, стремежки се да насърчава балансирано и устойчиво развитие. Статията проследява и представя един въпрос от съществена важност: заинтересоваността на младите към тяхното бъдеще, към обществения живот, доколко осъзнават икономическото, социалното, политическото и технологичното влияние на ЕС като единна цялост, както и доколко са информирани за случващото се наоколо и дали тази информираност или

неинформираност се дължи на тях самите, или на цялото българско и европейско общество и институции. Поставяйки човека в центъра на своята дейност, ЕС се основава на неделимите и универсални ценности на човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност. Както се разкрива в статията, ЕС допринася за съхраняването и развитието на тези общи ценности при зачитане на многообразието на културите и традициите на европейските народи, както и на националната идентичност на държавите членки и организацията на техните публични власти на национално, регионално и местно равнище. Като част от един основан на знанието свят нашата страна има нужда и е длъжна да подsigури условия за интелектуален и индивидуален растеж на своето младо поколение, а част от възможностите за неговото постигане са представени в статията. В нея се разкрива и проследява отношението ЕС – младо поколение в България и по какъв начин младите хора избират и осъзнават своите приоритети в живота.

ЗМИЙСКИЯТ ОСТРОВ И СПОРЪТ МЕЖДУ УКРАИНА И РУМЪНИЯ

Сергей Паслар

Настоящата статия е посветена на едно от последните дела, с които е сезиран Международният съд на ООН в Хага. На 3 февруари 2009 г. той се произнася с решение по делото Румъния срещу Украйна за делимитация на черноморския континентален шелф и изключителната икономическа зона. Решението на Съда не засяга въпроса за териториалната принадлежност на Змийския остров. Спорна част по отношение на шелфа югоизточно от Змийския остров е разделена в съотношение 2,1 към 1 в полза на Румъния. Въпреки че и румънските, и украинските власти обявяват решението на Съда за своя победа, в настояща статия авторът се стреми да изследва кой всъщност спечели и кой загуби.

БЪДЕЩА МЕЖДУНАРОДНОПРАВНА РЕГУЛАЦИЯ НА КОСМИЧЕСКОТО ПРОСТРАНСТВО

Страхил Гошев

В статията се очертават хронологически и динамично развиващата се международна обстановка и комуникацията между държавите относно възможностите за изследване и експлоатация на Космоса. Направените разсъждения са на базата на логически заключения за развитието на международното право в този негов отрасъл и потенциалната, налична в бъдеще нужда от сериозна кодификация. След анализ на историческите данни за развитието и формирането на вредните навици (различни видове престъпления) в човешкото общество се акцентира върху опасността те да

бъдат пренесени и доразвити в едно ново паралелно общество, формирано в Космоса. Проблем е липсата на организирана правноохранителна система там и възможността това новосформирано общество да стане лесна жертва на организирани противозаконни практики. По-нататък се минава към предефиниране на понятия от правото, но с инкорпорирано, ново, пригодно значение за наличните в космоса обстоятелства. Разпределят се компетенции между организации и органи, които да се явят гарант за международното разбирателство и благоденствие. Аргументирана е необходимостта от съставяне на международни договори от най-висок ранг, чрез които да се делегират правомощия на новосъздадени организации и органи. Целта на новата предварителна регламентация е създаване на гаранции за справедливо и равнопоставено ползване на наличните в Космоса ресурси от всички държави. Стратегическото планиране и правилното селектиране на кандидатите за колонизация на Космоса е в основата на успеха на идеята за ново начало на човешкото общество.

РЕФОРМИТЕ В НАТО В КРАЯ НА ХХ ВЕК

Росица Филатова

В статията се разглеждат промените в Европа след 1989 г. и формирането на нова военнополитическа обстановка на Балканите, както и необходимостта от реформи в Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО). Посочени са факторите, които обусловиха поврата, и събитията, свидетелстващи за демократичните промени. Началото на своята трансформация НАТО обяви с "Лондонската декларация за трансформиране на Северноатлантическия съюз" през 1990 г., където са очертани съществени насоки на промяната. Следващата стъпка на НАТО към нейната "голяма трансформация" е Римската декларация на Съвета на НАТО от 8 ноември 1991 г., формулираща нова стратегическа концепция на съюза, очертаваща по-широк подход към сигурността, основан на диалог, сътрудничество и поддържане на колективна отбранителна способност. Противно на очакванията новата стратегическа концепция не се задържа дълго и на срещата на държавните и правителствените ръководители на страните от НАТО през 1994 г. се приема американската инициатива "Партньорство за мир" и се обсъжда въпросът за приемане на нови членове на организацията. Статията разглежда подробно и трите инициативи на НАТО.

НАЦИОНАЛНИЯТ СЕГМЕНТ НА ИНТЕРНЕТ МРЕЖАТА КАТО ОБЕКТ НА ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧНАТА РАБОТА НА ПРАВООХРАНИТЕЛНИТЕ ОРГАНИ

Доц. к.ю.н. Игор Александрович Воронов

Статията е посветена на проблемните въпроси от информационно-аналитичното осигуряване на правоохранителната дейност. Авторът предполага, че обект на информационно-аналитичната работа в съвременните условия е информационната сфера на Украйна, основа на която е националният сегмент на Интернет мрежата. Обосновава се необходимостта, както от приложението на чужди програмни продукти, така и от създаване на специални национални търсачки за откриване, фиксиране на информацията, построяване на графически схеми на връзките между откритите информационни обекти в националния сегмент на Интернет мрежата.

НАУЧНО ОБОСНОВАВАНЕ НА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ОПРЕДЕЛЕНИ ОПЕРАТИВНО-СЛЕДСТВЕНИ ДЕЙСТВИЯ С ОГЛЕД РАЗКРИВАНЕ И РАЗСЛЕДВАНЕ НА ТЪРГОВИЯТА С ХОРА

Олег Николаевич Емец

Статията е посветена на проблематиката за противодействие на търговията с хора. Актуалността на избраната тема се засилва от постоянното внимание към тази сфера както на международно, така и на национално ниво в болшинството държави, както и от огромните годишни доходи от такива злодейния, които по данни на Международната организация на труда могат да достигнат до 32 млрд. долара. Съдържанието на статията обхваща анализ на същността на мероприятиято оперативно (контролирано) купуване, провеждано от специално упълномощени правоохранителни органи, както и авторско обосноваване на възможността за неговото прилагане по отношение на човек за разкриването и разследването на фактите относно търговията с хора, за което необходимо условие е съответната правна регламентация.

ЕВРЕИТЕ НА БАЛКАНСКИЯ ПОЛУОСТРОВ (1492-1948)

Васил Михайлов

Настоящата разработка проследява живота на еврейския народ на Балканите през различните времеви периоди от експулсирането на сефарадските евреи от Испания до създаването на държавата Израел, разглежда различното отношение на отделните балкански народи към евреите на полуострова, както и цялостната им съдба в отделните страни, като са изложени и анализирани и причинно-следствените фактори за това. За оценката на присъствието на еврейския народ на Балканите през този период е засегнат юдаизмът като опора през вековете, описан е животът на евреите в отделните части на полуострова, паралелно с политиката и състоянието на балканските държави преди Първата световна война и през

междувоеенния период. Обърнато е внимание на деликатния въпрос за Холокоста на Балканите и е описано героичното спасяване на българските евреи през войната. Статията разяснява и анализира основни понятия и явления, характеризиращи разглеждания въпрос.

НЕЗАВИСИМОСТ НА БЪЛГАРИЯ НА МЕЖДУНАРОДНАТА СЦЕНА – ИЛЮЗИЯ ИЛИ РЕАЛНОСТ

Николай Николов

Няма общо понятие за независимост. Хората и държавите са изначално зависими, макар и по различен начин и в различни степени. България също не прави изключение. През 1908 г. тя обявява своята независимост от Турция, което не означава, че е абсолютно независима. След Първата световна война страната е докарана до национална катастрофа и изпада в тежка зависимост. През Втората световна война България участва на страната на Тристранния пакт и е зависима от Германия. В края на тази война преминава на страната на СССР и за периода 1944-1989 г. преминава под постоянно съветско влияние. След 1989 г. се откъсва от това влияние, но членството в НАТО и в ЕС безспорно ограничават независимостта ѝ.